

Hegazti-gripearen foku bat aitortu da Gipuzkoan

H5N1 HGOP hauteman dela baieztatu da Azpeitia eta Beasain artean aurkitutako sai arre batean.

Sai arrea GFAko basozainek jaso zuten eta Urnietako Arizmendi Fauna Basatia Berreskuratzeko Zentrora eraman zuten. Han, beste sai arre batzuekin kontaktuan egon zen, eta horietako bat ere kutsatu zen.

Aurkikuntza hori hegaztien migrazio-aldian egiten den zaintzari esker egin da, Europa osoan fokuak agertu izanaren ondorioz. 2022ko maiatzaren 10ean, HGOPren 4.609 kasu aitortu dira Europako 36 herrialdetan, batez ere H5N1 anduia. Kasu horietako 2.167 etxeko hegaztienak izan dira, 2.356 hegazti basatienak eta 86 gatibu dauden hegaztienak.

Abereen osasunaren arloko osasun-agintariek, Euskadiko hegazti-sektorearekin batera, honako neurri hauek hartzea adostu dute:

- Animalien egoera klinikoa egiaztatzea, infekzioaren hautemate goiztiarrerako.
- Hegazti-ustiategietan biosegurtasun-neurriak indartzea, bereziki hegazti basatiekin harremanetan jartzea saihesteko neurriak. Besteak beste, etxeko hegaztiak konfinatzea gomendatu da.

Neurri horiek autokontsumorako ustiategiei ere aplikatu behar zaizkie, birusa zoonotikoa delako, nahiz eta **transmisio-arriskua txikia izan**.

Bestalde, gogorarazten da hegaztiak oinarri dituzten okela, arrautza, foie gras eta zeinahi elikagaik, kutsatuta egongo balira ere, ez luketela arriskurik ekarriko pertsonentzat.

Hurrengo estekan hegazti gripearekiko informazio guztia aurkituko duzu:

Indarrrik gabe geratzen dira ustiategien hegazti-gripeari aurre egiteko neurriak

AGINDUA, 2022ko apirilaren 1ekoa, Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumeneko sailburuarenaren bidez, indarrrik gabe uzten da honako agindu hau: Agindua, 2021eko abenduaren 28koa, zeinaren bidez Euskal Autonomia Erkidegoan hegazti-gripearen aurka hartu beharreko prebentzio-neurriak ezartzen baitira.

Gaixotasunak ez du inolako eraginik Euskal Autonomia Erkidegoan, hegaztien migrazio-denboraldia amaitu da, eta, ondorioz, gaur egun dagoen osasun-arrisku txikia denez, 2021eko abenduaren 28ko Aginduan aurreikusitako neurriak kendu behar dira.

Agindu hau, Euskal Herriko Agintzaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean, hau da, 2022ko apirilaren 12an.

Hegazti-gripearen egoerari buruzko eguneratzea

EFSAk txosten bat argitaratu berri du, EBn 2021-2022 denboraldiko HGaren egoera epidemiologikoaren egoera eguneratzeko.

Agentziak denboraldi honetako agerraldien kopurua eguneratu du. Guztira, patogenotasun handiko hegazti-gripearen (PHHG) **2.653 foku** jakinarazi dira EBko **33 herrialde**tan abenduaren 9tik martxoaren 15era bitartean. Gehienak **Frantzian, Italian, Hungarian eta Polonian** erregistratu dira.

- Birusek **hegaztiekiko lehenetasuna mantentzen** dute; hala ere, **ugaztunetarako egokitzapenak** aurkitu dira, baina **esporadikoki**.
- Aurreko denboraldiarekin alderatuta, IAAPa hegazti urtarretan ez ezik **beste hegazti basati askotan ere aurkitu da**. Eta horrek eskortako hegaztietarako transmisioa erraztu egin du. Aurreikuspenen arabera, **karga birikoaren areagotze horrek** berekin ekarriko du **eskortako hegaztien infekzioaren areagotze potentziala**; eta **datozen hilabeteetan** hala mantenduko da seguruenik.
- **Ekoizpen intentsiboko** eskortako hegaztietan (broiler) **konfirmatutako** kasu asko daude, baina arrisku txikikotzat hartzen dira, barnealdean hazita daudelako. Hala ere, hainbeste kasu egoteak esan nahi dezake **aplikatutako biosegurtasun-neurrien ahalmena eta eraginkortasuna ez direla oraindik ere eraginkorrak**.
- Erresuma Batuan, Errusian eta Nigerian H5 subfilumaren **birus-transmisioak gizakietan**, Europa osoan animalia basatietan eta Txinan gizakietan H5N6 subfilumaren kasu konfirmatuek **azpimarratu egiten dute Iaren birusaren gaitasun zoonotikoa**, eta birus horiek beste ugaztun batzuetara egokitu daitezkeela.
- **Gizartearentzat**, oro har, kutsatze-arrisku **baxua** dago. Hala ere, **hegaztiekin kontaktuan** daudenen kasuan, arriskua **baxua-ertaina** da.
- IAAPren birusaren **iraunkortasunak eta etengabeko zirkulazioak** hegazti migratzaileetan eta eskortako hegaztietan **arriskua izaten jarraituko du Europako hegaztien sektorearentzat**. Eta horrek **eskatzen du** biosegurtasun-neurrietan, zaintza-planetan eta ekoizpen-sistema ezberdinetako hautemate goiztiarreko neurrietan oinarritutako **arintze-estrategiak ezartzea**.
- **Hautemate goiztiarrak eta erantzun arinak**, aurretik adierazitako guztiarekin batera, epidemiaren **arrisku handiko aldia murrizten dute**, eta **bigarren mailako fokuek saihesten** laguntzen dute, batez ere hegaztien **dentsitate handiko** eremuetan. Hori dela eta, **Agintaritzak Eskuduneko sektorea informatu beharko lukete gaiaren garrantziari buruz, eta neurri eraginkorrak ezarri beharko lituzkete sektore horretan lan egiten dutenen**

esposizio-arriskua murrizteko.

- **One Health ikuspuntuarekin**, birusarekiko esposizio handia duten **ugaztun eta gizakien zaintza indartu beharko litzateke**, baita Osasun Publikoaren zein lan-arriskueta **erakunde ofizialen inplikazioarekin** ere. Batez ere **gaixotasuna aitortzen** den kasuetan: **huste sanitarioak** egiteaz arduratzen diren **langileak (konjuntibitisa)**. Horrelako kasuetan, langileei azterketa **serologikoak** egitea gomendatzen da.

{0>

[Hegazti gripe foku bat gizontzeko indioilarretan Gaztela eta Leonen](#)

Hegazti Griperako Erreferentziako Laborategi Nazionalak (LCV Algete) baieztatu du HGOP H5N1 hauteman duela indioilarrak gizontzeko ustiategi batean Segovian.

Aipatutako baserria, **18900 hegaztiko erroldarekin**, HGOP H5N1-en lehen fokua da etzeko **hegaztietan**, eta laugarrena estatu mailan, [Lleidan](#), [Ávilan](#) eta [Palentzian hegazti-basatietan fokuak deklaratu ondoren](#).

Udalerrria APA/2442/2006 Aginduaren III. Eranskinean ezarritako **hegazti-gripeagatiko zaintza bereziko eremuetako batean zegoen**, eta, beraz, eskortako hegaztietan agerraldiak prebenitzeko **neurriak aurretik hartu ziren**. Hala ere, **LCV Algetek berretsi ostean**, 2020/687 Erregelamendu Eskuordetuan (EB) ezarritako neurriak hartu dira:

- Ustiategia **isolatzea eta ibilgetzea**.
- Fokuaren jatorria ezagutzeko **ikerketa kliniko**.
- Ustiategiko **errolda osoa hiltzea**.
- Fokuaren inguruan **murrizketa-eremu** bat ezarri da, non beste 16 merkataritza-ustiategi eta 196 autokontsumorako ustiategi dauden.

MAPAk honako hau **nabarmendu** du:

- Ez dago HGOP H5N1 azpimotaren gaitasun zoonosikoaren ebidentziarik, baina sintomak dituzten eta/edo hildako hegaztiekin kontakturik ez izatea gomendatzen da.
- Ez da haragia eta arrautzak kontsumitzeagatik transmititzen.

[Bigarren hegazti gripe fokua Gaztela eta Leonen](#)

Hegazti Griperako Erreferentziako Laborategi Nazionalak (LCV Algete) baieztatu du HGOP

H5N1 hauteman duela hegazti basatietan Palentzian.

Hegaztia, kasu honetan **zikoia bat**, La Nava de Fuentesen aurkitu zituzten **hilda** Gaztela eta Leongo ingurumen eragileek.

Hegazti basatietan estatu mailan agertzen den **HGOP H5N1 gaixotasunaren hirugarren fokua da**, [Segre ibaian \(Lleida\) urtarrilaren 4an foku bat agertu ondoren eta bigarrena Gaztelan eta Leonen, urtarrilaren 14an Ávilan beste foku bat agertu ondoren.](#)

Udalerrria APA/2442/2006 Aginduaren III. Eranskinean **ezarritako zaintza bereziko eremuetako batean dago**, arrisku bereziko eremuan egoteaz gain (Agindu horretako II. Eranskina) eta Europako egoera epidemiologikoaren ondorioz **arrisku handiko egoera dagoenez**, aurreko bi fokuetan hartu diren **neurri gehigarri berberak hartu dira etxeko hegaztietan gaixotasunaren agerraldiei aurrea hartzeko eta eremuan zaintza-lanak indartu dira.**

Hegazti-gripe foku bat Avilan

Hegazti Griperako Erreferentziako Laborategi Nazionalak (LCV Algete) baieztatu du HGOP H5N1 hauteman duela hegazti basatietan Ávilan.

Hegaztiak (**3 antzara eta koartza hausgara bat**) Laguna del Oson aurkitu zituzten **hilda** Gaztela eta Leongo ingurumen eragileek.

Hegazti basatietan estatu mailan agertzen den **HGOP H5N1 gaixotasunaren bigarren fokua da**, [Segre ibaian \(Lleida\) urtarrilaren 4an foku bat agertu ondoren.](#)

Laguna del Oso [APA/2442/2006 Aginduaren](#) III. Eranskinean **ezarritako zaintza bereziko eremuetako batean dago**, eta arrisku **bereziko eremuetan bezala** (Agindu horretako II. Eranskina) eta Europako egoera epidemiologikoaren ondorioz, **arrisku oso handiko egoera dagoenez**, **neurri gehigarriak** hartu dira etxeko hegaztietan gaixotasunaren agerraldiei aurrea hartzeko. Honako neurri hauek hartu dira: eskortako hegaztiak **ezin dira aire librean** hazi eta eskortako hegaztirik eta itxian dagoen hegaztirik **ezingo da egon animaliak pilatzen diren zentroetan** (abeltzaintzako lehiaketak, erakusketak, emanaldiak eta ospakizun kulturalak barne).

Hegaztiak **hilda aurkitu ondoren** eta HGOP susmoagatik, albaitaritzaz-zerbitzu ofizialek areagotu egin dituzte zaintza-lanak:

- **Eskortako hegaztiak:** APA/2442/2006 Aginduaren III. Eranskinean ezarritako eremuetan dauden ustiategi guztiekin, fokua inguruko 10 kilometroko erradioan daudenekin eta hezegune horren eragin-eremuan daudenekin harremanetan jarri dira.
- **Hegazti urtarrak:** hegazti hauen errolda egiten ari dira eta zaintza areagotu da, ezohiko hilkortasun oro hautemateko.

MAPAk egindako oharrean Europa mailako egoera epidemiologikoa eguneratu da ADISek argitaratutako datuen arabera: **2021eko abuztutik 2022ko urtarrilaren 12ra HGOPren 1.665 fokuren berri izan da 29 herrialdetan (687 eskortako hegazti, 978 hegazti basati eta itxian daudenak).**

Hegazti-gripea: Euskadin prebentzio-neurriei buruzko agindu berria

Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailak 2022ko urtarrilaren 11tik aurrera indarrean (2021eko urtarrilaren 4ko Aginduan aurreikusitakoak) Euskal Autonomia Erkidegoan hegaztien eraginaren aurka hartu beharreko prebentzio-neurriak ezartzen dituen Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumeneko sailburuaren 2021eko abenduaren 28ko Agindua argitaratu du.

[HGOPak Europan duen egoeraren inguruko informazioa jaso dugu](#), eta, horren arabera, orain dela hilabete batzuetatik birusa hedatzeko arriskua handitu da Europako hegoalde eta mendebaldean; izan ere, uretako hegazti basatiek migratu egin dute Europako ekialde eta iparraldetik.

Azken asteotan hainbat foku jakinarazi dira EBko hainbat herrialdetako hegazti basati eta etxeko hegazti batzuetan; foku horien artean, azpimarratzekoak dira **Portugalgo** fokua eta [Landetako ahate-ustiategi](#) bateko agerraldia. **Horrez gain, 2022/01/04an MAPAk jakinarazi zuen IAAP H5N1 aldaera detektatu dutela Soseseko (Lleida) hainbat hegazti basatitan.**

Horrenbestez, eta hegazti migratzaileek etxeko hegaztiak izan dezaketen arriskuari aurre egiteko, beharrezkoa da **biosegurtasun-neurriak indartzea hegazti-bilduma eta oilategi guztietan (autokontsumorakoak barne).**

Ondorioz, **Sailak EAE osoan ezar daitekeen agindua argitaratu du**; ezar daitezkeen neurrien artean, azpimarratzekoak dira **ekoizpen-sistema estentsiboetan edota landako ekoizpen-sistemetan osasun-kontrolerako neurriak, biosegurtasuna indartzearen bidez:**

- Debekatuta dago hegaztiak (Anseriformes eta Charadriiformes aginduak) ehizaldian **basa-hegaztiak erakartzeko** amu gisa erabiltzea, agintaritzza eskudunak baimendutako zenbait salbuespenekin.
- Debekatuta dago **etxeko hegaztiak aire zabalean** haztea, agintari eskudunak baimendutako zenbait salbuespenekin.
- Debekatuta dago hegazti basatiak sar daitezkeen **ur-andeletatik datozen etxeko hegaztiei ura ematea**, birusa inaktibatzekeo tratatu denean izan ezik.
- Debekatuta dago **animaliak kontzentratzeko zentroetan** etxeko hegaztiak edo gatibu hartutako beste hegazti mota batzuk egotea.
- Ehiza egiteko **ehiza-eremuetatik birpopulatzeko diren etxeko hegaztiak askatzeko**, dagokion foru-aldundiaren berariazko baimena beharko da, alde aurretik hala eskatuta eta aldeko emaitza izan duen arrisku-analisi batean oinarrituta, biosegurtasun-neurri egokiak aplikatu direla egiaztatu ondoren.

Neurri horiekin batera, hegazti-establezimenduetan (autokontsumorakoak barne) **erregistroak indartu dira, baita zaintza pasibo eta aktiboko sistemak ere.**

Agindua, 2022ko urtarrilaren 11tik aurrera baliozkoa, eta Aginduan hartutako neurriak aldatu edo kendu egingo dira, zirkunstantzia epizootikoak eta gaixotasunaren bilakaera kontuan hartuta.

Hegazti gripea: hegazti basatien fokua Lleidan

Hegazti Griperako Erreferentziako Laborategi Nazionalak (LCV Algete) baieztatu du, joan den 22/01/04an, IAAP H5N1 aldaera detektatu dutela Soseseko (Lleida) hainbat hegazti basatitan.

Hegaztiak (4 beltxarga eta zikoina bat) Segriá ibaian hilda aurkitu zituzten landa-agenteeek, hegazti basatien zaintza pasiboa areagotu ondoren, Europa erdialdeko eta iparraldeko egoera epidemiologikoak eragindako transmisio-arriskua areagotu izanaren harira.

Laborategiko proben emaitzak ezagutu ondoren, Kataluniako eta Aragoiko landa-agenteeak hegazti basatien zaintza pasiboa areagotzen hasi dira, fokua inguruan 10 km-ra.

Bestalde, albaitaritza-zerbitzu ofizialak 3 km-ko erradioan dauden hegazti-ustiategi guztiak bisitatzeko ari dira, hegaztien egoera kliniko nahiz ezarritako biosegurtasun-neurriak aztertzeko eta transmisio-arrisku potentzialaren eta agintaritza eskudunari jakinaraztearen garrantziaren berri emateko.

Egun, IAAP H5N1 azpimota da nagusia Europa epizootikoan. Joan den abuztuaren 1etik, 1.199 foku hauteman dira 27 herrialdetan; horietatik 1.051 IAAP H5N1 azpimotari dagozkio, 507 eskortako hegaztietan eta 692 eskortakoak ez diren hegaztietan, basatiak barne.

MAPAk gogorarazten duenez, joan den abenduaren 2tik [estatu-mailan handia da birusa sartzeko arriskua APA/2442/2006 Aginduaren II. eranskinean arrisku-eremu berezi gisa jasotako udalerrietan](#), eta moderatua III. eranskinean zaintza bereziko eremu gisa jasotako udalerrietan. Ondorioz, eremu horretan hartu beharreko neurriak eguneratu ziren.

Katalunian IAAP H5N1 azpimota baieztatu ondoren, eta Portugal eta Frantziako fokuen gertutasuna aintzat hartuta, **MAPAk arriskua oso handi gisa sailkatu du, eta erabaki du estatu-mailako arrisku bereziko eremuetan eta zaintza bereziko eremuetan aplikatu beharreko biosegurtasun-neurriak berdintzea.**

Hegazti-gripea: Europako egoera eguneratzea

MAPAk oso patogenoa den hegazti-gripearen Europako egoera eguneratzeko informazio-ohar bat argitaratu berri du.

MAPAk nabarmendu duenez, **2020-2021 denboraldian, oso patogenoa den hegazti-gripearen epidemia EBn orain arte izandako handienetakoa izan zen**, eta datu hauek eman ditu laburpen

gisa:

- 22,9 milioi hegazti kaltetuta
- 298 agerraldi eskortako hegaztietan
- 394 agerraldi Europako 31 herrialdeetako hegazti basatietan
- 85 kasu gatibu dauden hegaztietan

Denboraldi honetan, oso patogenoa den hegazti-gripearen agerraldiak jakinarazi dira Europa erdialdeko eta iparraldeko eskortako hegaztietan eta gatibu dauden hegaztietan: 97 jakinarazpen eskortakoak ez diren hegaztietan (basatiak barne) eta 12 jakinarazpen eskortako hegaztietan. Hori dela eta, **MAPAk kezka adierazi du**, posible baita **birusa hedatzea EBra migratzen duten hegazti basatien bidez**.

Horrez gain, kontinenteko eremu horietan, **oso patogenoa den hegazti-gripea detektatu zen aurreko irailean hegazti basatien artean. Datu hori aurreko urtekoen oso bestelakoa da**, eta adierazi dezake birusa **European bizi diren hegazti basatiek** ere ekartzen dutela.

Azkenik, MAPAk azpimarratu du beharrezkoa dela hegazti-ustategietako biosegurtasun-neurriak indartzea; batez ere hauek:

- Hegazti basatiekiko **kontaktu** zuzena eta zeharkakoa **saihestea**.
- **Zaintza pasiboa indartzea**, hala hegazti-ustategietan nola hegazti basatietan.
- **Albaitaritza-zerbitzu** ofizialei berehala jakinaraztea gaixotasunaren edozein susmo.
- Abeltzainak, ustategietako albaitariak, ehiztariak eta, oro har, gizarte osoa **gehiago sentsibilizatzea** oso patogenoa den hegazti-gripeari buruz, baita hori saihesteko neurriei eta naturan aurkitzen diren hegazti gaixo edo hilen berri emateko mekanismoei buruz ere.

Para más información visita la microsite con toda la información sobre IA:

[Hegazti-gripearen kontrako babes- eta zaintza-gune berriak European](#)

EBk duela gutxi argitaratu du 2021/450 (EB) Betearazpen Erabakia eta, horren bidez, European HGren auka borrokatzeko muga geografiko berriak ezarri ditu.

Batzordeak Txekiak, Danimarkak, Alemaniak, Frantziak, Poloniak eta Suediak hartutako neurriak aztertu ditu, 2020an eta 2021ean eskortako hegaztietan eta gatibu zeuden beste hegazti batzuetan izandako agerraldien ondorioz.

EBko merkataritza ez nahasteko eta hirugarren herrialdeek merkataritzan justifikatu gabeko oztupoak ez jartzeko, beharrezkoa izan da, eragindako herrialdeekin batera, 2005/94/EE Zuzentarauan xedatutakoa betez adostutako babes- eta zaintza-gune berriak ezartzea.

Hori horrela, erabaki berri honetan 2020/1809 (EB) Betearazpen Erabakiaren eranskinaren aldaketa islatzen da. Bertan, herrialde horietako 2005/94/EE Zuzentarauan xedatutakoa betez herrialde horietako arduradunek behar bezala ezarritako babes- eta zaintza-gune berriak eta horietan aplikatu

beharreko murrizketen iraupena jasotzen dira.